

Dzīves kvalitātes un atsevišķu demogrāfisko rādītāju dinamika ES valstīs

Dr. oec., asoc. prof. Silvija Kristapsone
LU 78. starptautiskā konference 20.03.2020.
silvija.kristapsone@lu.lv

- ▶ Labklājība ir attīstības iespēju apmierinātība, kas nozīmē nepieciešamā sakritību ar iespējām, t.i., harmoniskas personības un tikumiskas sabiedrības attīstības iespējas.
- ▶ Labklājība daudzdimensionāls jēdziens, kuru raksturo *labklājības indekss*, kas ļauj pēc iespējas pilnīgāk izmērīt, izpētīt un izprast labklājību.

Sabiedrības attīstību, savukārt, raksturo *Tautas attīstības indekss*, kuru veidojošie elementi ir IKP uz vienu iedzīvotāju (PPS \$), paredzamais mūža ilgums, paredzamais un vidējais izglītības ieguves laiks.

Legatum labklājības indekss

Labklājības indekss ir globālais ekonomiskās un sociālās labklājības rādītājs. Tas aptver 149 valstis un balstās uz 104 rādītājiem un 15 000 datu punktiem, unikāls ieskats starptautiskajā labklājībā, ļaujot noteikt ne tikai virzītājus, bet arī šķēršļus valstu labklājībai.

Labklājības indeksu veido deviņi labklājības pīlāri: ekonomiskā kvalitāte, uzņēmējdarbības vide, pārvaldība, personīgā brīvība, sociālais kapitāls, drošība un drošums, izglītība, veselība un dabas vide.

Labklājības indeksa elementi (pīlāri)

- ▶ Ekonomikas kvalitāte: ekonomikas atvērtība, makroekonomiskie rādītāji, finanšu sektora efektivitātes rādītāji.
- ▶ Uzņēmējdarbības vide: valsts pasākumi uzņēmējdarbības vides uzlabošanai, uzņēmējdarbības infrastruktūra, šķēršļi jauninājumiem un darbaspēkam, tirgus elastība.
- ▶ Pārvaldība: tiesiskums, efektīva pārvaldība, demokrātija un politiskā līdzdalība.
- ▶ Izglītība: piekļuve izglītībai, izglītības kvalitāte un cilvēkkapitāls.
- ▶ Veselība: valsts sniegums trīs jomās: pamata fiziskā un garīgā veselība, veselības aprūpes infrastruktūra un profilaktiska aprūpe.
- ▶ Drošība: valsts drošība un personīgo drošība.
- ▶ Personiskā brīvība: valsts mēroga pasākumi, vērsti uz pamata tiesību nodrošināšanu, individuālajām brīvībām un sociālā tolerance.
- ▶ Sociālais kapitāls: personisko attiecību nozīme, sociālo tīklu atbalsts, sociālās normas un pilsoniskā līdzdalība.
- ▶ Dabas vide: valsts veikums trijās jomās: dabas vide, spiediens uz vidi unsaglabāšanas centieni.

ES-28 Labklājības indikatori 2012 - 2018

	Indikatori	M	N	Sd	t	p
1.	Labkl_Indekss_2012	68,9	28	6,3	-15,691	0,000
	Labkl_Indekss_2018	74,5	28	6,2		
2.	Ekonomika_2012	69,6	28	6,8	3,276	0,003
	Ekonomika_2018	66,0	28	7,4		
3.	Uzņēmējdarbības vide_2012	60,6	28	7,7	-12,521	0,000
	Uzņēmējdarbības vide_2018	74,0	28	8,9		
4.	Pārvaldība_2012	66,2	28	11,3	-9,671	0,000
	Pārvaldība_2018	73,6	28	11,6		
5.	Izglītība_2012	69,5	28	6,9	-13,318	0,000
	Izglītība_2018	80,4	28	4,7		
6.	Veselība_2012	77,5	28	4,2	-4,467	0,000
	Veselība_2018	78,9	28	3,6		
7.	Drošība_2012	78,4	28	4,4	-12,445	0,000
	Drošība_2018	86,2	28	4,6		
8.	Personiskā brīvība_2012	74,8	28	9,7	-1,618	0,117
	Personiskā brīvība_2018	76,7	28	11,2		
9.	Sociālais kapitāls_2012	54,6	28	7,8	-2,828	0,009
	Sociālais kapitāls_2018	57,0	28	10,3		
10.	Dabas vide_2012	68,8	28	6,2	2,985	0,006
	Dabas vide_2018	65,8	28	6,1		

SECINĀJUMI

Salīdzinot Labklājības indikatorus ES 28 valstīs 2018. gadā ar 2012. gadu, vērojamas

- ▶ 1) Statistiski nozīmīgas atšķirības kā Labklājības indeksā kopumā, tā arī vēl astoņos indikatoros, izņemot personisko brīvību ($p=0,117$).
- ▶ 2) Tomēr ne visos rādītājos konstatēts vērtējuma pieaugums: tā ekonomikas vērtējums 2018/2012 samazinājies par 3,6 punktiem; dabas vides novērtējums - par 3,0 punktiem (abi statistiski nozīmīgi).
- 3) ES valstīs Labklājības indikatoru novērtējumos vislielākais pieaugums, salīdzinot 2018/2012, vērojams uzņēmējdarbības vides (+13,5 punkti), izglītības (+10,9 punkti), drošības (+7,8 punkti) un pārvaldības (+7,4 punkti) novērtējumos.

ES-15 Labklājības indikatori 2012 - 2018

Indikatori	M	N	Sd	t	p
1. Labkl_Indekss_2012	73,1	15	5,1	-20,46	0,000
Labkl_Indekss_2018	78,3	15	5,2		
2. Ekonomika_2012	73,6	15	6,3	5,42	0,000
Ekonomika_2018	66,8	15	9,1		
3. Uzņēmējdarbības vide_2012	65,3	15	7,3	-12,63	0,000
Uzņēmējdarbības vide_2018	80,2	15	4,5		
4. Pārvaldība_2012	72,8	15	10,3	-13,66	0,000
Pārvaldība_2018	80,9	15	8,8		
5. Izglītība_2012	73,6	15	6,5	-10,02	0,000
Izglītība_2018	82,7	15	3,5		
6. Veselība_2012	80,3	15	2,2	-2,03	0,062
Veselība_2018	81,3	15	1,2		
7. Drošība_2012	81,2	15	2,4	-11,53	0,000
Drošība_2018	88,2	15	3,8		
8. Personiskā brīvība_2012	80,0	15	8,8	-4,44	0,001
Personiskā brīvība_2018	84,2	15	7,2		
9. Sociālais kapitāls_2012	59,3	15	5,7	-3,07	0,008
Sociālais kapitāls_2018	63,3	15	8,9		
10. Dabas vide_2012	71,5	15	4,4	3,60	0,003
Dabas vide_2018	67,1	15	6,4		

SECINĀJUMI

Salīdzinot Labklājības indikatorus ES 15 jeb vecajās ES valstīs 2018. gadā ar 2012

- 1) Statistiski nozīmīgas atšķirības vērtējumos kā Labklājības indeksā, tā astoņos indikatoros ($p < 0,01$), uzrādot veselības izmaiņām tendenču līmeņa atšķirību ($p=0,062$).
- 2) ES-15 valstīs ekonomikas vērtējums 2018/2012 samazinājies par -6,8 punktiem; dabas vides novērtējums - par -4,4 punktiem.
- 3) Viskrasākās izmaiņas ES-15 valstīs vērojamas uzņēmējdarbības vides (+14,8 punkti), izglītības (+9,1 punkts) , pārvaldības (+8,2 punkti) un drošības (+7,0 punkti) novērtējumos.

ES-13 valstu Labklājības indeksa indikatori 2012 - 2018

	Indikatori	M	N	Sd	t	p
1.	Labkl_Indekss_2012 Labkl_Indekss_2018	64,0 70,2	13 13	3,5 4,1	-8,759	0,000
2.	Ekonomika_2012 Ekonomika_2018	64,9 64,9	13 13	3,7 4,9	-0,036	0,972
3.	Uzņēmējdarbības vide_2012 Uzņēmējdarbības vide_2018	55,1 66,9	13 13	3,3 7,4	-6,486	0,000
4.	Pārvaldība_2012 Pārvaldība_2018	58,5 65,1	13 13	6,5 8,1	-4,368	0,001
5.	Izglītība_2012 Izglītība_2018	64,7 77,8	13 13	3,0 4,5	-10,837	0,000
6.	Veselība_2012 Veselība_2018	74,2 76,2	13 13	3,6 3,4	-5,184	0,000
7.	Drošība_2012 Drošība_2018	75,2 83,9	13 13	3,9 4,5	-7,695	0,000
8.	Personiskā brīvība_2012 Personiskā brīvība_2018	68,9 68,0	13 13	6,9 8,4	0,447	0,663
9.	Sociālais kapitāls_2012 Sociālais kapitāls_2018	49,2 49,8	13 13	6,2 6,1	-0,706	0,494
10.	Dabas vide_2012 Dabas vide_2018	65,7 64,3	13 13	6,7 5,6	0,858	0,408

SECINĀJUMI

Salīdzinot Labklājības indikatorus ES-13 valstīs jeb jaunajā ES valstīs 2018. gadā ar 2012. gadu, vērojamas

- ▶ 1) statistiski nozīmīgas atšķirības uzrāda Labklājības indekss kopumā un uzņēmējdarbības vide, pārvaldība, izglītība un veselība.
- ▶ 2) ekonomikas, personiskās brīvības, sociālā kapitāla un dabas vides indeksi, pretstatot 2018. gadu pret 2012. gadu, statistiski nozīmīgas atšķirības neuzrāda, pie kam, ekonomikas (+0,05 punkti) novērtējums faktiski nav mainījies.
- ▶ 3) personiskās brīvības vērtējums 2018/2012 samazinājies par -0,8 punktiem; dabas vides novērtējums par -1,3 punktiem). Sociālā kapitāla novērtējums pieaudzis par 0,6 punktiem.
- 4) ES-13 valstīs Labklājības indikatoru novērtējumos vislielākais pieaugums, salīdzinot 2018/2012, vērojams izglītības (+13,1 punkti) uzņēmējdarbības vides (+11,9 punkti), drošības (+8,7 punkti) un pārvaldības (+6,6 punkti) novērtējumos.

ES-15 un ES-13 Labklājības indeksa indikatoru salīdzinājums - 2012. gads

Indikatori	Valsts kods	N	M	Sd	t	p
Labkl_Indekss_2012	ES_15	15	73,1	5,1	5,395	0,000
	ES_13	13	64,0	3,5		
Ekonomika_2012	ES_15	15	73,6	6,3	4,37	0,000
	ES_13	13	64,9	3,7		
Uzņēmējdarbības vide_2012	ES_15	15	65,3	7,3	4,887	0,000
	ES_13	13	55,1	3,3		
Pārvaldība_2012	ES_15	15	72,8	10,3	4,277	0,000
	ES_13	13	58,5	6,5		
Izglītība_2012	ES_15	15	73,6	6,5	4,739	0,000
	ES_13	13	64,7	3,0		
Veselība_2012	ES_15	15	80,3	2,2	5,331	0,000
	ES_13	13	74,2	3,6		
Drošība_2012	ES_15	15	81,2	2,4	4,839	0,000
	ES_13	13	75,2	3,9		
Personiskā brīvība_2012	ES_15	15	80,0	8,8	3,676	0,001
	ES_13	13	68,9	6,9		
Sociālais kapitāls_2012	ES_15	15	59,3	5,7	4,491	0,000
	ES_13	13	49,2	6,2		
Dabas vide_2012	ES_15	15	71,5	4,4	2,755	0,011
	ES_13	13	65,7	6,7		

ES-15 un ES-13 Labklājības indeksa indikatoru salīdzinājums - 2018. gads

Indikatori	Valsts kods	N	M	Sd	t	p
Labkl_Indekss_2018	ES_15	15	78,3	5,2	4,51	0,000
	ES_13	13	70,2	4,1		
Ekonomika_2018	ES_15	15	66,8	9,1	0,707	0,504
	ES_13	13	64,9	4,9		
Uzņēmējdarbības vide_2018	ES_15	15	80,2	4,5	5,801	0,000
	ES_13	13	66,9	7,4		
Pārvaldība_2018	ES_15	15	80,9	8,8	4,93	0,000
	ES_13	13	65,1	8,1		
Izglītība_2018	ES_15	15	82,7	3,5	3,271	0,003
	ES_13	13	77,8	4,5		
Veselība_2018	ES_15	15	81,3	1,2	5,167	0,000
	ES_13	13	76,2	3,4		
Drošība_2018	ES_15	15	88,2	3,8	2,772	0,010
	ES_13	13	83,9	4,5		
Personiskā brīvība_2018	ES_15	15	84,2	7,2	5,504	0,000
	ES_13	13	68,0	8,4		
Sociālais kapitāls_2018	ES_15	15	63,3	8,9	4,583	0,000
	ES_13	13	49,8	6,1		
Dabas vide_2018	ES_15	15	67,1	6,4	1,197	0,242
	ES_13	13	64,3	5,6		

SECINĀJUMI

Salīdzinot Labklājības indikatorus ES-15 valstīs un ES-13 valstīs

1) 2012. gadā statistiski nozīmīgas atšķirības uzrāda kā Labklājības indekss kopumā, tā visi to veidojošie apakšindeksi.

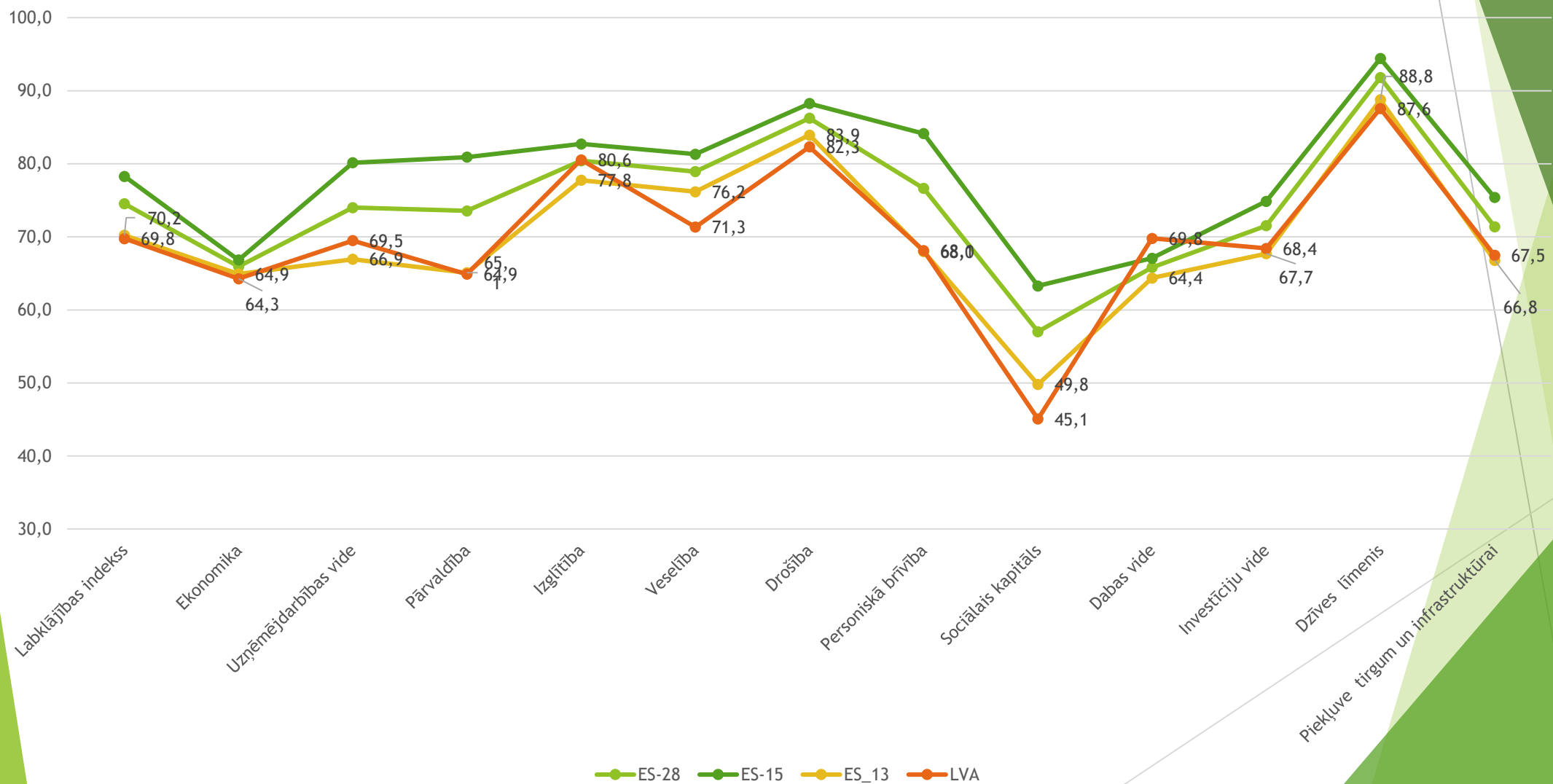
2) 2018. gadā līdzīgi ES-15 un ES-13 valstīs tiek vērtēta ekonomika ($p=0,504$) un dabas vide ($p=0,242$), ES-15 valstīs ekonomiku vērtējot par +1,9 punktiem un dabas vidi par 2,7 punktiem augstāk nekā ES-13 valstīs.

3) Pārējos indikatoros vērojams ES-15 valstu būtisks augstāks novērtējums. Viskrasākās atšķirības vērojamas personiskās brīvības (+16,2 punkti), pārvaldības (+15,8 punkti), sociālā kapitāla (+13,5 punkti) un uzņēmējdarbības vides (+13,2 punkti) novērtējumos.

4) Iepriekšminētais ļauj secināt, ka joprojām ES-13 valstu labklājība visai nozīmīgi atšķiras no «veco Eiropas valstu» labklājības, un situāciju sliktāku droši vien padarīs gan Tuvo Austrumu migrācijas krīze, gan Covid-19 pandēmijas izraisītā krīze.

Latvija 2019

LATVIJA : Labklājības indekss un tā apakšindeksi 2019

SECINĀJUMI

- ▶ 2019. gada Legatum Prosperity ziņojumā papildus iepriekšējo gadu indeksiem klāt nākuši: investīciju vide, dzīves līmenis un piekļuve tirgum un infrastruktūrai.
- ▶ Latvijas rādītāji vistuvāk ES-13 valstu rādītājiem, tos nedaudz pārsniedzot: izglītība (+0,8 punkti), personiskā brīvība (+0,1 punkts), dabas vide (+5,4 punkti), investīciju vide (+0,7 punkti), piekļuve tirgum un infrastruktūrai (+0,7 punkti).
- ▶ Pārējos rādītājos Latvijas novērtējumi ir zemāki par ES-13 valstu rādītājiem: labklājības indekss (-0,4 punkti), ekonomika (-0,6 punkti), uzņēmējdarbības vide (-0,4 punkti), pārvaldība (-0,2 punkti), veselība (-0,8 punkti), drošība (-1,6 punkti), sociālais kapitāls (-4,7 punkti), dzīves līmenis (-1,2 punkti).

Tautas attīstības un atsevišķu demogrāfisko rādītāju atšķirības ES-28 valstu grupā 2012-2018

Rādītājs (ES_28)	M	Sd	t	p
Tautas attīstības indekss, 2018	,89	,04	8,879	,000
Tautas attīstības indekss, 2012	,86	,04		
Paredzamais mūža ilgums piedzimstot, gadi, 2018	80,18	2,61	12,594	,000
Paredzamais mūža ilgums piedzimstot, gadi, 2012	78,51	2,91		
Paredzamais izglītības ieguves laiks, gadi, 2018	16,63	1,60	5,104	,000
Paredzamais izglītības ieguves laiks, gadi, 2012	15,72	1,06		
Vidējais izglītības ieguves laiks, gadi, 2018	11,97	1,07	7,551	,000
Vidējais izglītības ieguves laiks, gadi, 2012	10,75	1,02		
Iedzīvotāju skaits 2018, milj.	18,27	23,72	,771	,448
Iedzīvotāju skaits, milj. 2012	18,13	23,22		
Iedzīv. skaits, milj. 2030 (2018. gada prognoze)	18,30	23,97	-1,157	,257
Iedzīv. skaits, milj. 2030 (2012 gada prognoze)	18,58	23,94		
Iedz. skaita gada vid. pieaugums, %, 2018	,11	,70	-1,494	,147
Iedz. skaita gada vid. pieaugums, %, 2012	,23	,47		
Urbanizācijas līmenis, %, 2018	73,73	13,04	1,555	,132
Urbanizācijas līmenis, % 2012	72,37	12,50		
Vecuma mediāna, gadi, 2018	42,96	2,29	10,736	,000
Vecuma mediāna, gadi, 2012	40,02	2,19		
Summārais dzimstības koeficients, 2018	1,57	,17	-,875	,390
Summārais dzimstības koeficients, 2012	1,59	,23		

SECINĀJUMI

- ▶ Salīdzinot Tautas attīstības (HDI) ziņojumos ES valstīs minētos indikatorus 2018/2012, var secināt:

1) Statistiski nozīmīgi uzlabojies Tautas attīstības indekss, pieaudzis jaundzimušo paredzamais mūža ilgums (vidēji ES valstīs sasniedzot 80,2 gadus), pieaudzis vidējais un paredzamais izglītības ieguves laiks, kā arī iedzīvotāju vecuma mediāna (no 40 uz 43 gadiem).

2) Būtiskas izmaiņas šo sešu gadu laikā nav uzrādījuši tādi rādītāji kā iedzīvotāju skaits vidēji vienā ES valstī, 2030. gada iedzīvotāju skaita prognoze, iedzīvotāju skaita gada vidējais pieaugums %, urbanizācijas līmenis un summārais dzimstības koeficients.

Tautas attīstības un atsevišķu demogrāfisko rādītāju atšķirības ES-15 valstu grupā 2012-2018

Rādītāji ES_15	M	Sd	t	p
Tautas attīstības indekss, 2018	,91	,03	5,480	,000
Tautas attīstības indekss, 2012	,89	,03		
Paredzamais mūža ilgums piedzimstot, gadi, 2018	82,01	,76	10,030	,000
Paredzamais mūža ilgums piedzimstot, gadi, 2012	80,61	,85		
Paredzamais izglītības ieguves laiks, gadi, 2018	17,47	1,56	4,353	,001
Paredzamais izglītības ieguves laiks, gadi, 2012	16,26	1,00		
Vidējais izglītības ieguves laiks, gadi, 2018	11,80	1,32	4,694	,000
Vidējais izglītības ieguves laiks, gadi, 2012	10,59	1,11		
Iedzīvotāju skaits, milj., 2018	27,16	28,45	1,648	,122
Iedz. skaits, milj., 2012	26,65	27,83		
Iedzīv. skaits, milj., 2030 (2018. gada prognoze)	27,47	28,74	-,464	,649
Iedzīv. skaits, milj. 2030 (2012. gada prognoze)	27,67	28,64		
Iedzīv. sk. gada vid. pieaugums, %, 2018	,43	,60	,059	,954
Iedzīv. sk. gada vid. pieaugums, %, 2012	,43	,40		
Urbanizācijas līmenis, %, 2018	79,92	11,36	1,555	,142
Urbanizācijas līmenis, % 2012	77,54	11,00		
Vecuma mediāna, gadi, 2018	43,04	2,56	5,662	,000
Vecuma mediāna, gadi, 2012	40,69	2,14		
Summārais dzimstības koeficients, 2018	1,58	,21	-2,828	,013
Summārais dzimstības koeficients, 2012	1,70	,26		

SECINĀJUMI

► Salīdzinot Tautas attīstības (HDI) ziņojumos ES -15 valstīs minētos indikatorus 2018/2012, var secināt:

1) Statistiski nozīmīgi uzlabojies Tautas attīstības indekss, pieaudzis jaundzimušo paredzamais mūža ilgums (vidēji ES valstīs sasniedzot 82,0 gadus), pieaudzis vidējais un paredzamais izglītības ieguves laiks, kā arī iedzīvotāju vecuma mediāna (no 40,7 uz 43 gadiem).

2) Būtiskas izmaiņas šo sešu gadu laikā nav uzrādījuši tādi rādītāji kā iedzīvotāju skaits vidēji vienā ES-15 valstī, 2030. gada iedzīvotāju skaita prognoze, iedzīvotāju skaita gada vidējais pieaugums %, urbanizācijas līmenis.

3) Būtiski samazinājies summārais dzimstības koeficients (no 1,7 līdz 1,58 bērnam uz 1 sievieti tās dzīves laikā).

Tautas attīstības un atsevišķu demogrāfisko rādītāju atšķirības ES-13 valstu grupā 2012-2018

Rādītāji (ES-13)	M	Sd	t	p
Tautas attīstības indekss, 2018	,86	,03	7,745	,000
Tautas attīstības indekss-2012	,83	,03		
Paredzamais mūža ilgums piedzimstot, gadi, 2018	78,07	2,39	9,536	,000
Paredzamais mūža ilgums piedzimstot, gadi_2012	76,08	2,50		
Paredzamais izglītības ieguves laiks, gadi, 2018	15,65	,99	3,256	,007
Paredzamais izglītības ieguves laiks, gadi, 2012	15,10	,77		
Vidējais izglītības ieguves laiks, gadi, 2018	12,17	,67	6,393	,000
Vidējais izglītības ieguves laiks, gadi, 2012	10,94	,91		
Iedzīvotāju skaits, milj., 2018	8,02	10,44	-1,888	,083
Iedz. skaits, milj., 2012	8,29	10,68		
Iedzīvotāju skaits 2030, milj. (2018. gada prognoze)	7,71	10,13	-2,347	,037
Iedzīv. skaits, milj. 2030 (2012 gada prognoze)	8,08	10,46		
Iedzīv. sk. gada vidējais pieaugums, %, 2018	-,25	,64	-2,440	,031
Iedzīv. sk., gada vid. pieaugums, %, 2012	-,01	,45		
Urbanizācijas līmenis, %, 2018	66,58	11,35	,311	,761
Urbanizācijas līmenis, % 2012	66,41	11,76		
Vecuma mediāna, gadi, 2018	42,87	2,04	14,804	,000
Vecuma mediāna, gadi, 2012	39,25	2,07		
Summārais dzimstības koeficients, 2018	1,54	,11	2,209	,047
Summārais dzimstības koeficients, 2012	1,47	,09		

SECINĀJUMI

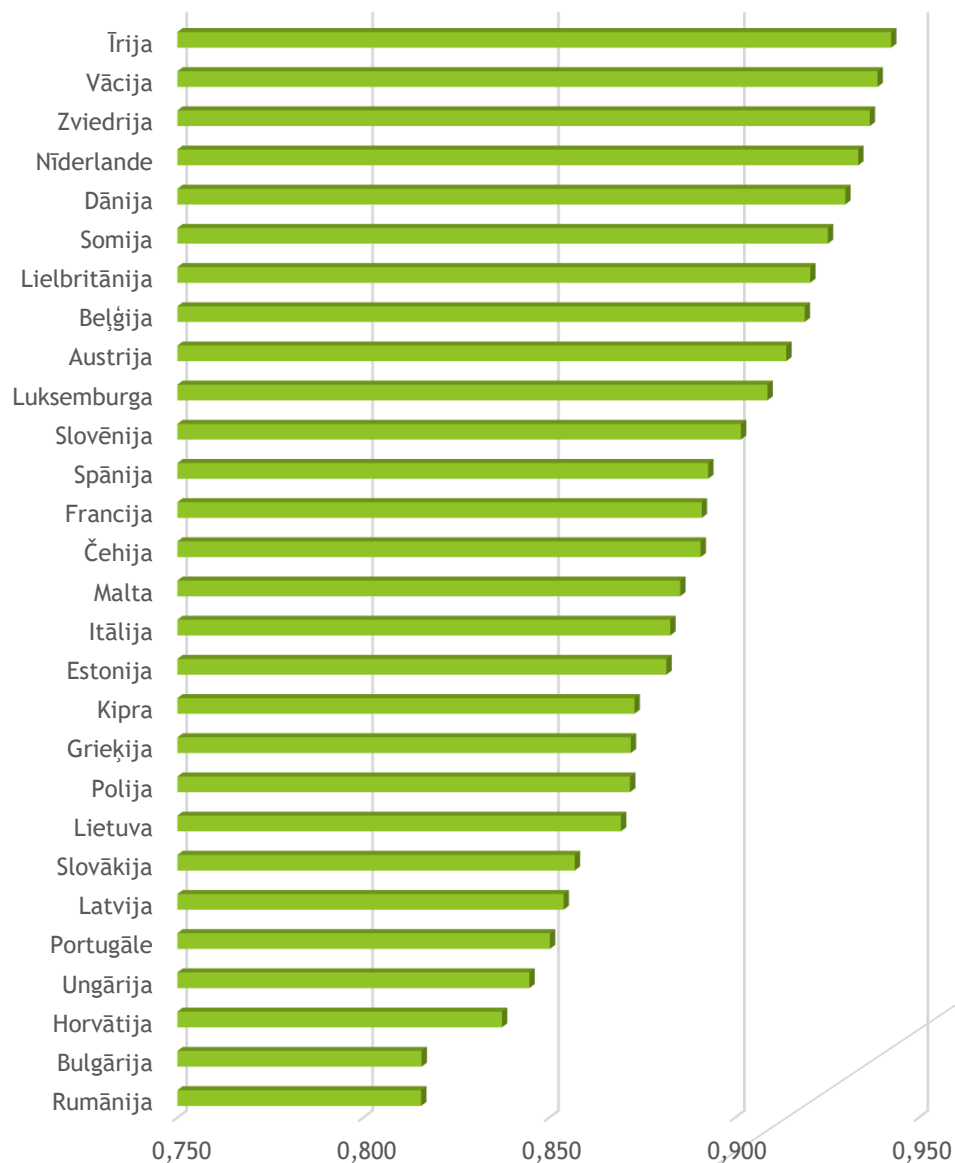
► Salīdzinot Tautas attīstības (HDI) ziņojumos ES -13 valstīs minētos indikatorus 2018/2012, var secināt:

- 1) Statistiski nozīmīgi uzlabojies Tautas attīstības indekss, pieaudzis jaundzimušo paredzamais mūža ilgums (vidēji ES valstīs sasniedzot 78,0 gadus), pieaudzis vidējais un paredzamais izglītības ieguves laiks, kā arī iedzīvotāju vecuma mediāna (no 39,3 uz 42,9 gadiem). Būtiski pieaudzis summārais dzimstības koeficients (no 1,47 līdz 1,54 bērnam uz 1 sievieti tās dzīves laikā).
- 2) Būtiskas izmaiņas šo sešu gadu laikā nav uzrādījuši tādi rādītāji kā iedzīvotāju skaits vidēji vienā ES-13 valstī un urbanizācijas līmenis.
- 3) Būtiski samazinājies prognozētais iedzīvotāju skaits 2030. gadā, kā arī iedzīvotāju gada vidējais pieaugums %.

LATVIJA 2018 TAUTAS ATTĪSTĪBAS INDEKSS

2018. gadā Latvija TAI indeksā ierindojas 39 vietā, no ES valstīm atstājot aiz sevis Portugāli, Ungāriju, Horvātiju, Bulgāriju un Rumāniju.

Tautas attīstības indekss - TAI 2018

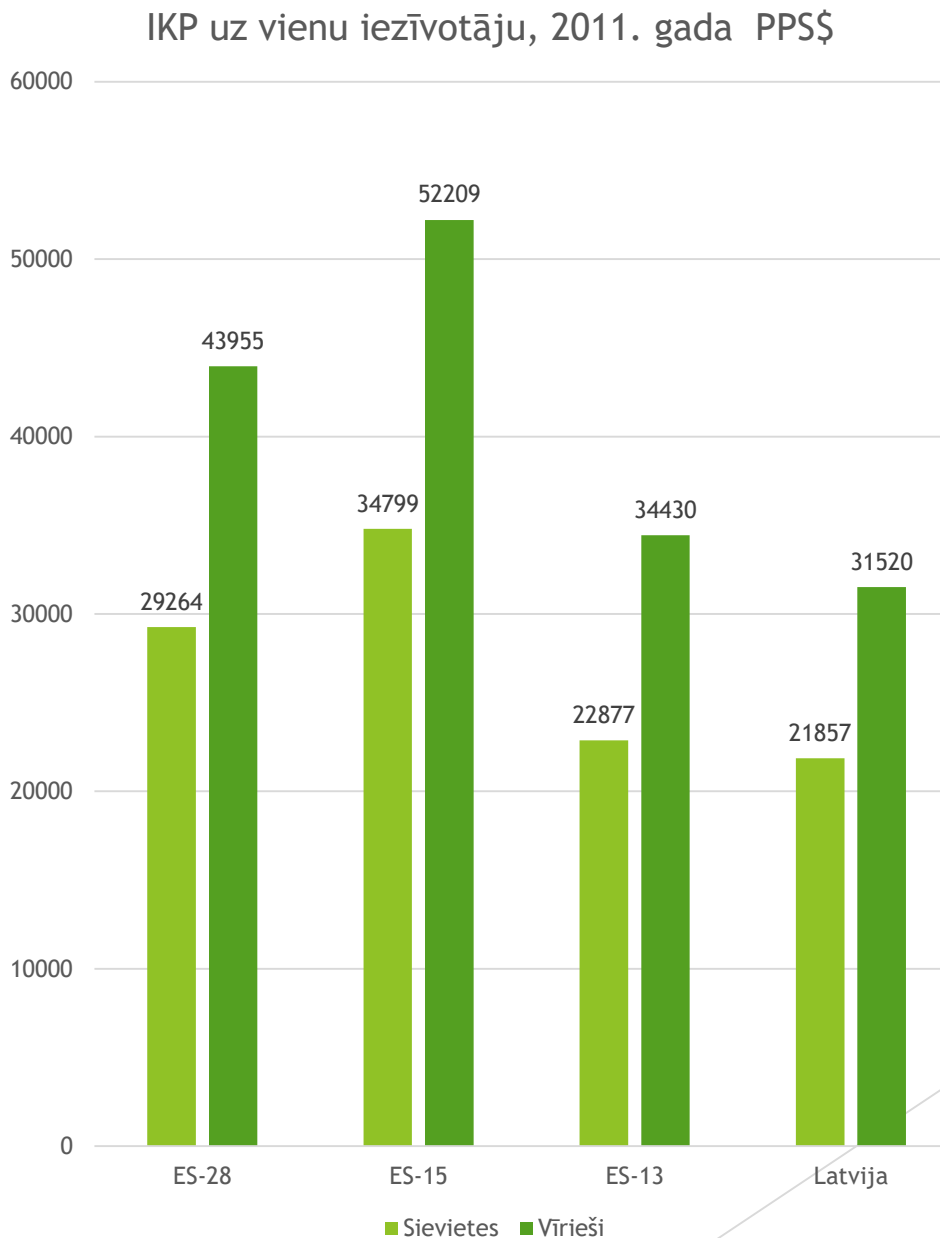

Iekšzemes kopprodukts uz vienu iedzīvotāju (2011. gada PPS \$)

Vidējais IKP uz 1 iedzīvotāju Latvijā - 26301 PPS \$, atstājot aiz sevis Grieķiju, Rumāniju, Horvātiju un Bulgāriju.

Sieviešu grupā Latvija aiz sevis atstāj Ungāriju, Grieķiju, Rumāniju, Horvātiju un Bulgāriju.

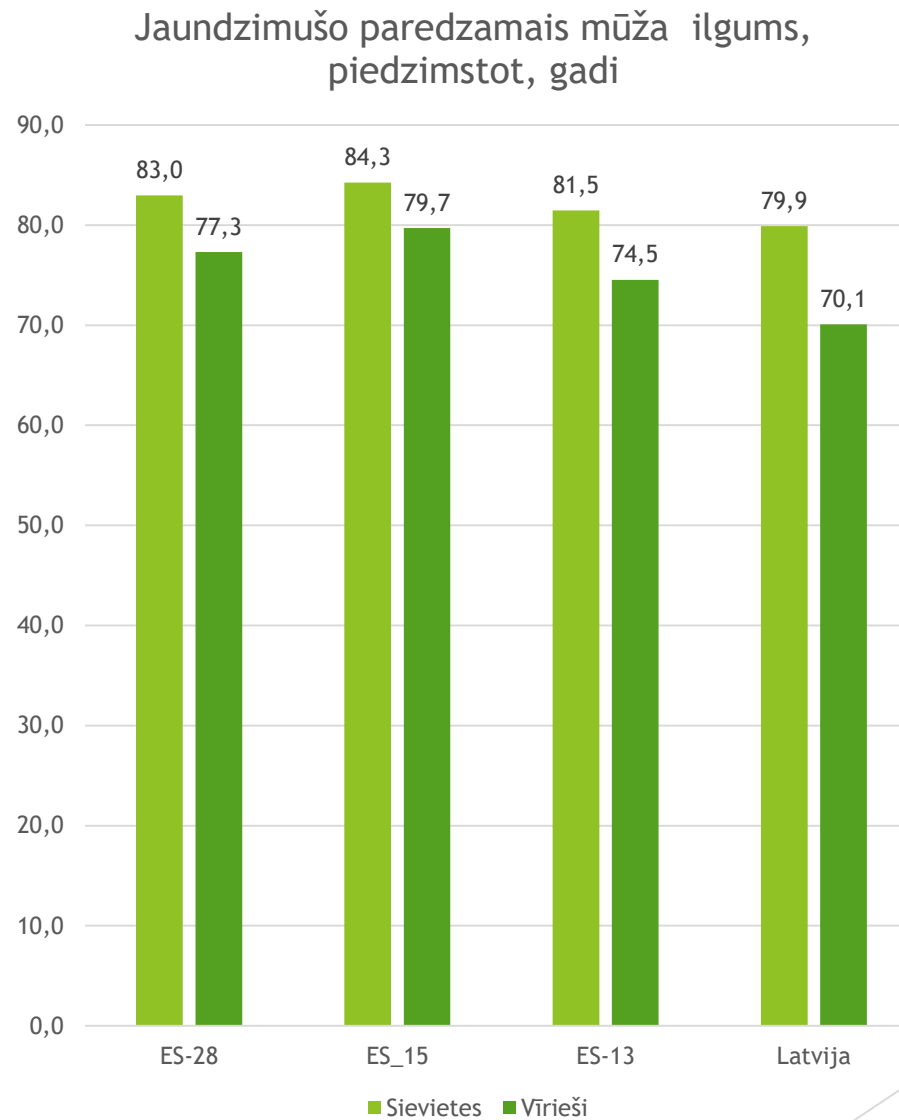
Vīriešu grupā Latvija aiz sevis atstāj Grieķiju, Rumāniju, Horvātiju, Bulgāriju.

JAUNDZIMUŠO PAREDZAMAIS MŪŽA ILGUMS, gadi

Sieviešu grupā tikai zemāks jaundzimušais paredzamais mūža ilgums ir Rumānijā un Bulgārijā.

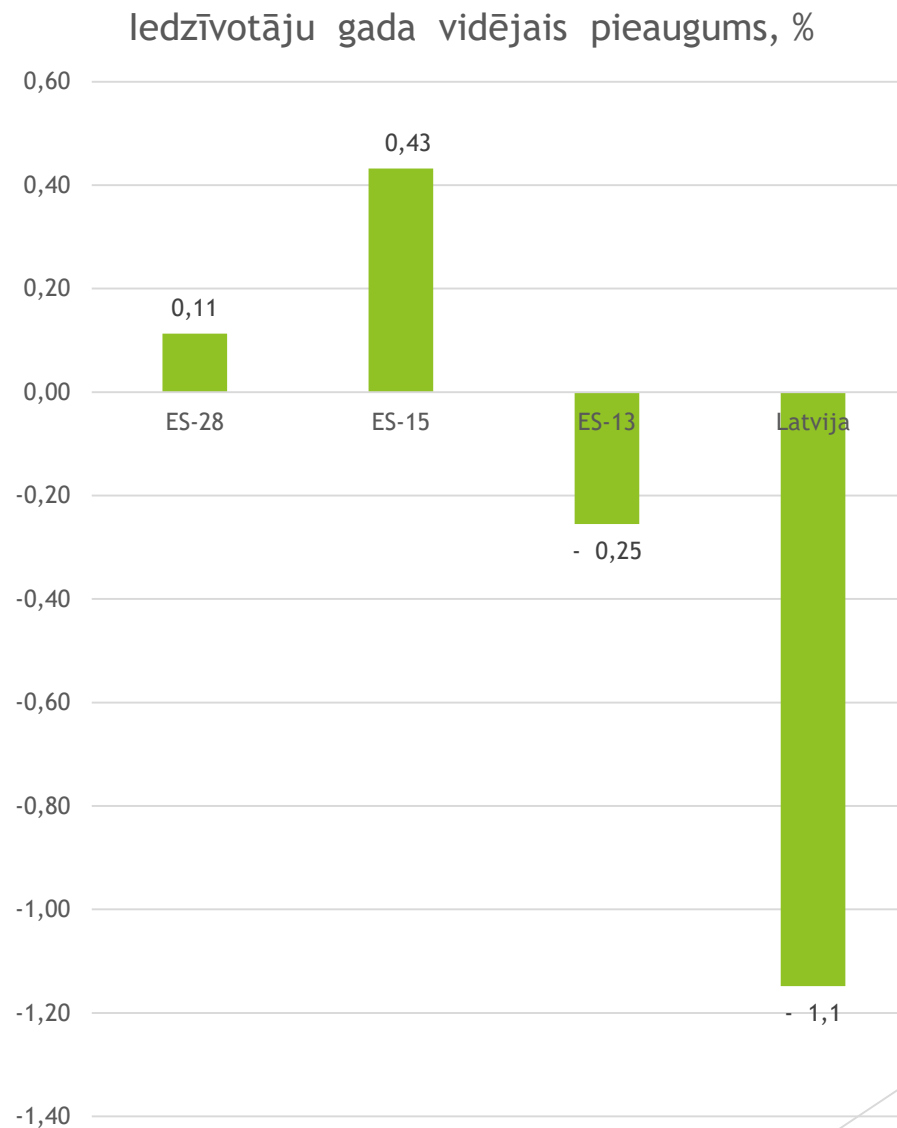
Vīriešu grupā - Lietuvā.

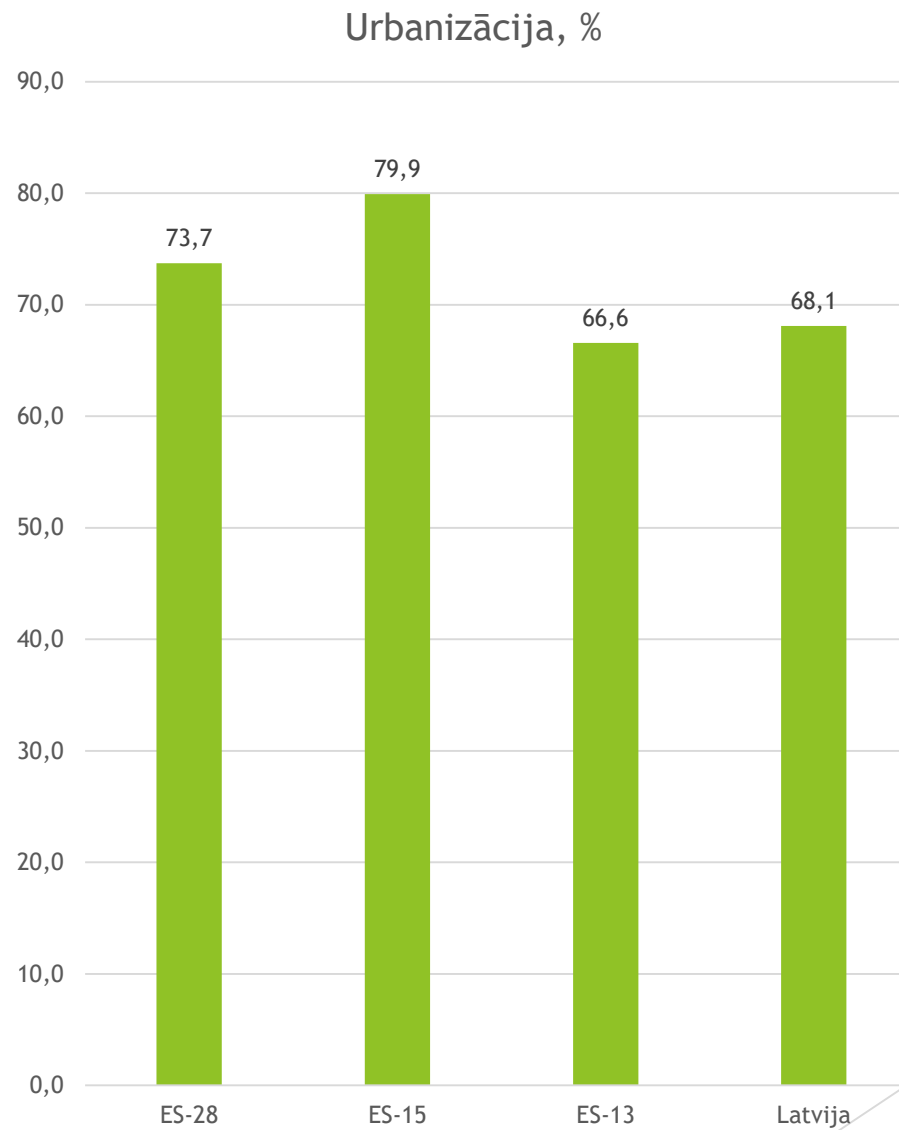
IEDZĪVOTĀJU GADA VIDĒJAIS PIEAUGUMS, %

Negatīvs iedzīvotāju gada vidējais pieaugums ES valstu vidū vērojams Polijā (-0,1), Ungārijā (-0,2), Portugālē (-0,3), Grieķijā (-0,4), Horvātijā (-0,6), Rumānijā (-0,7), Bulgārijā (-0,7), Latvijā (-1,1) un Lietuvā (-1,5).

URBANIZĀCIJA

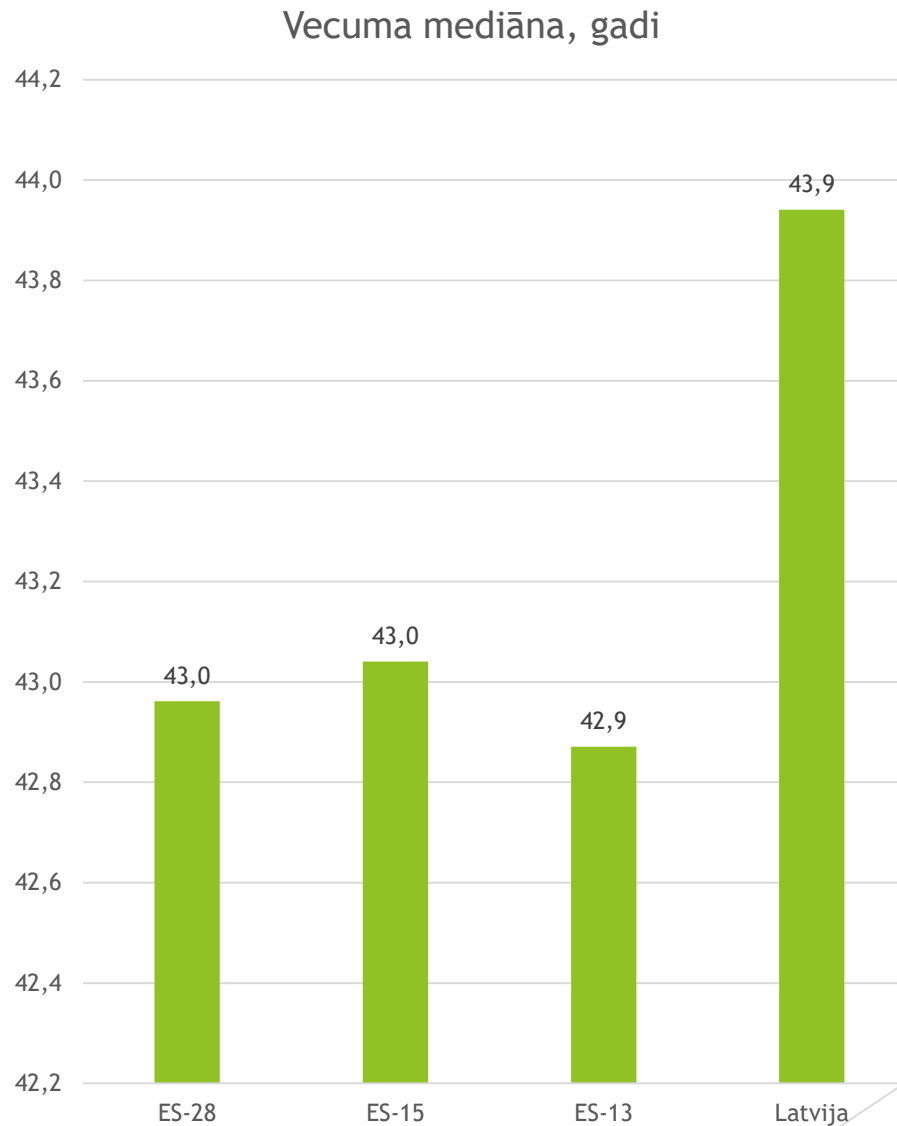
Diskutabls rādītājs, bet visaugstākā urbanizācijas pakāpe ES valstīs novērota Beļģijā (98%), Maltā, Nīderlandē, Luksemburgā, zemākie - Austrijā, Horvātijā, Slovēnijā, Rumānijā un Slovākijā (53,7%).

VECUMA MEDIĀNA

Pēc vecuma mediānas Latvija ierindojas 10. vietā ES valstīs, pirmajās vietās atrodoties Itālijai (47,3), Portugālei (46,2), Vācijai (45,7), Grieķijai (45,6), Lietuvai (45,1), Spānijai (44,9), Bulgārijai (44,6), Slovēnijai (44,5) un Horvātijai (44,3).

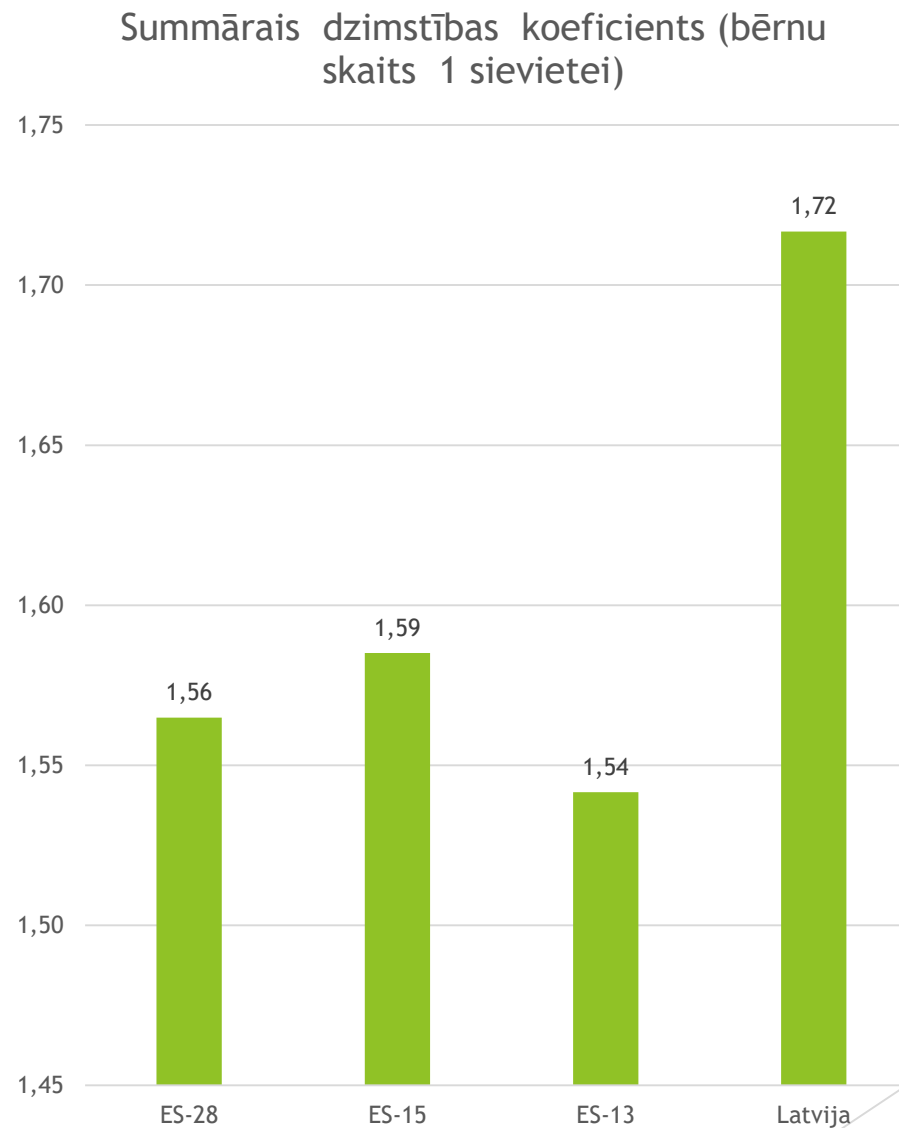
Jaunāki iedzīvotāji ir Lielbritānijā (40,5), Luksemburgā (39,7), Īrijā (38,2) un Kiprā (37,3).

SUMMĀRAIS DZIMSTĪBAS KOEFICIENTS

2018. gadā pēc summārā dzimstības koeficienta ES valstu vidū Latvija atrodas 6. vietā aiz Francijas, Zviedrijas, Īrijas, Dānijas un Lielbritānijas. Tomēr, kā liecina provizorisks 2019. gada rādītāji, tie pasliktināsies.

Zemākie rādītāji konstatēti Kiprā, Spānijā, Itālijā, Grieķijā un Portugālē (1,3).

Izmantotie avoti

- ▶ European Commission. Eurostat. Data. Database. Pieejams: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>
- ▶ Legatum Institutem, 2012. The Legatum Prosperity Index™ 2012. Pieejams: www.li.com
- ▶ Legatum Institute, 2018. The Legatum Prosperity Index™ 2018. Pieejams: www.li.com
- ▶ Legatum Institute, 2019. The Legatum Prosperity Index™ 2019. Pieejams: www.li.com
- ▶ UNDP. Human Development Report 2013. Pieejams: <http://hdr.undp.org/en/2013-report>
- ▶ UNDP. Human Development Report 2019. Pieejams: <http://hdr.undp.org/en/2019-report>